

Kampania „16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze względu na Płeć”

Kampania „16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze względu na Płeć” odbywa się corocznie od **25 listopada** (Międzynarodowy Dzień Eliminacji Przemocy wobec Kobiet) do **10 grudnia** (Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka). Kampania rozpoczęła się w 1991 roku z inicjatywy Center for Women's Global Leadership — organizacji działającej na rzecz praw kobiet. Wybór dat odbywania się kampanii nie jest przypadkowy – podkreśla on połączenie tematu przemocy wobec kobiet z szerokim kontekstem praw człowieka. Przypomina, że przemoc ze względu na płeć to nie prywatna sprawa, lecz łamanie fundamentalnych praw. Co roku kampania ma różne hasła przewodnie – hasło tegorocznej, 34. kampanii to **“Bezpieczeństwo dzięki profilaktyce. Zrozum przyczyny, wyprzedź problemy, wdrażaj działania”**.

Każdego roku w naszym kraju — i na świecie — tysiące osób, często kobiety i dzieci, doświadczają przemocy tylko dlatego, że są płci żeńskiej albo należą do grup zagrożonych dyskryminacją ze względu na płeć. Kampania „16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na Płeć” przypomina, że przemoc to nie „rodzinny problem”, który można ukryć, lecz poważne, realne zagrożenie.

Kampania „16 Dni Przeciw Przemocy ze względu na Płeć” stanowi międzynarodową inicjatywę skierowaną na zwrócenie uwagi opinii publicznej na problematykę przemocy motywowanej płcią jako poważnego naruszenia praw człowieka. Jej nadrzędnym celem jest podkreślenie, iż każda osoba – bez względu na płeć, wiek, pochodzenie, status społeczny czy sytuację życiową – ma prawo do życia w warunkach wolnych od przemocy, dyskryminacji oraz wszelkich form nierównego traktowania.

W ramach kampanii akcentowana jest konieczność systematycznego podnoszenia świadomości społecznej w zakresie rozpoznawania i zapobiegania różnym formom przemocy, w tym przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej oraz instytucjonalnej. Działania podejmowane w tym obszarze obejmują edukację społeczną, propagowanie wiedzy na temat mechanizmów przemocy oraz informowanie o dostępnych ścieżkach pomocy i możliwościach uzyskania wsparcia.

Istotnym założeniem kampanii jest również wzmocnienie lokalnych struktur i systemów przeciwdziałania przemocy, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz aktów wykonawczych regulujących funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych. Obejmuje to rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami administracji publicznej, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, Policją, placówkami ochrony zdrowia, jednostkami oświaty oraz organizacjami pozarządowymi. Integracja tych podmiotów umożliwia efektywne reagowanie na sytuacje zagrożenia przemocą oraz zapewnia spójność podejmowanych działań.

Kluczowym elementem kampanii pozostaje zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do kompleksowej pomocy, obejmującej wsparcie psychologiczne, prawne, socjalne oraz – w razie potrzeby – interwencyjne zapewnienie schronienia. Tworzone są warunki sprzyjające bezpiecznemu zgłaszaniu przypadków przemocy oraz korzystaniu z oferowanych form wsparcia, zgodnie z obowiązującymi procedurami, w tym procedurą „Niebieskiej Karty”.

Kampania promuje także wartości takie jak solidarność społeczna, współodpowiedzialność oraz zaangażowanie mieszkańców i instytucji w budowanie środowiska wolnego od przemocy. Podkreśla wagę wspierania osób zagrożonych oraz konieczność jednoznacznego sprzeciwu wobec wszelkich zachowań naruszających godność człowieka.

Instytucje pomocy społecznej, w tym powiatowe centra pomocy rodzinie, odgrywają kluczową rolę w systemie przeciwdziałania przemocy, ponieważ bardzo często stanowią one pierwszy punkt kontaktu dla osób doświadczających różnego rodzaju zagrożeń. Aktywne włączenie się tych jednostek w kampanię „16 Dni Przeciw Przemocy ze względu na Płeć” ma istotne znaczenie zarówno dla zwiększenia dostępności wsparcia, jak i dla podniesienia świadomości społecznej w zakresie rozpoznawania i reagowania na przemoc. Uczestnictwo w kampanii sprzyja również dotarciu do osób szczególnie narażonych na zjawisko przemocy, gdyż działania informacyjne prowadzone w ramach inicjatywy przyczyniają się do upowszechniania wiedzy o możliwościach uzyskania pomocy, procedurach postępowania oraz dostępnych formach wsparcia.

Zaangażowanie instytucji pomocy społecznej w kampanię wzmacnia widoczność lokalnych działań pomocowych, umożliwiając rzetelne przekazywanie informacji na temat obowiązujących procedur, zasad funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy oraz miejsc, w których osoby potrzebujące mogą uzyskać profesjonalną pomoc. Ważnym aspektem udziału w kampanii jest również realizacja działań edukacyjnych, takich jak szkolenia, warsztaty czy konsultacje, które służą zwiększaniu wiedzy mieszkańców na temat różnych form przemocy, sposobów ich identyfikowania oraz właściwych metod reagowania.

Kampania sprzyja ponadto wzmacnianiu współpracy międzyinstytucjonalnej, obejmującej podmioty pomocy społecznej, Policję, placówki ochrony zdrowia, jednostki oświaty oraz organizacje pozarządowe, co przekłada się na większą skuteczność działań podejmowanych w odpowiedzi na przypadki przemocy. Współdziałanie tych podmiotów umożliwia tworzenie spójnego, interdyscyplinarnego systemu wsparcia, który jest niezbędny dla zapewnienia bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy osobom zagrożonym. Udział w kampanii pozwala również na upowszechnianie dobrych praktyk, wymianę doświadczeń oraz udostępnianie wskazówek dotyczących właściwego prowadzenia rozmów, stosowania procedur oraz udzielania pomocy w sposób zgodny ze standardami pracy z osobami doświadczającymi przemocy.

Przemoc ze względu na płeć — to nie jest prywatna sprawa. To sprawa nas wszystkich: społeczności, sąsiadek i sąsiadów, instytucji, władz. Kampania „16 Dni” to czas, kiedy szczególnie mocno trzeba podnieść głosy ofiar, pokazać, że nie jesteśmy obojętni, że reagujemy, że wspieramy.

Jeśli jesteś ofiarą — nie zostawaj z tym sama. Jeśli jesteś świadkiem — reaguj. Jeśli reprezentujesz instytucję — zaangażuj się. Wspólnie możemy stworzyć przestrzeń, w której każdy czuje się bezpiecznie, w której godność każdego człowieka jest szanowana.

Nasze Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie deklaruje gotowość, by być miejscem wsparcia, by informować, reagować, pomagać. Włączmy się w kampanię „16 Dni” — razem możemy realnie zmniejszyć przemoc, zwiększyć bezpieczeństwo i godność.

Ważne numery telefonu:

- Numer alarmowy: tel. **112**;
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”: tel. **800 120 002**;
- Bezpłatny Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: tel. **116 111**;

Szczegółowe informacje dostępne na stronie: www.kampania16dni.pl

Sporządziła:

Teres Iwaniec- psycholog Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej